

Lohenkalastuksen uusille järjestelyille laajasti ymmärrystä

Lapin ELY-keskuksen sekä Ruotsin ja Suomen osapuolten yhteisesti järjestämä Save the Salmon -seminaari kokosi laajasti eri intressiryhmiä kummastakin valtiosta keskustelemaan Tornionjoen ja Itämeren lohikantojen tilanteesta Muonion Olokselle 23 – 24.10.2024. Osallistujat olivat erittäin huolestuneita nopeasti heikentyneestä tilanteesta, ja joukossa oli yhteneväinen näkemys siitä, että lohenkalastuksen lisärajoitukset ovat tarpeellisia.

Eniten kannatusta eri sidosryhmien välillä saivat toimenpiteet, joilla rajoitettaisiin kalastajakohtaista enimmäissaalista kauden aikana. Nopeasti heikentyneiden emokalamäärien vuoksi nähtiin tärkeäksi, että erityisesti suurikokoisia naaraslohia pyrittäisiin säästämään. Lisäksi pakollinen saalisraportointi nähtiin tärkeäksi. Sen sijaan kalastuskauden pituuden rajoittaminen nähtiin erityisesti matkailuelinkeinon ja oppaiden parissa ongelmalliseksi.

”Vapaa-ajankalastuksessa olennaista ei ole saaliin määrä, vaan mahdollisuus päästä joelle kalastamaan ja nauttimaan ympäröivästä luonnosta. Kalastuskauden pituuden rajoittaminen ruuhkauttaa kalastuspaikkoja ja vaikeuttaa palveluiden tarjoamista, ilman varmuutta sen hyödyistä. Siksi ajalliset rajoitukset eivät välttämättä ole paras vaihtoehto, vaan esimerkiksi kalastajakohtaisen saaliin rajoittaminen voi toimia paremmin. Saaliiksi otettujen tai vapautettujen kalojen raportointi myös korostaa jokaisen kalastajien vastuuta yhteisessä asiassa”, totesivat myös kalastuspalveluiden järjestäjät.

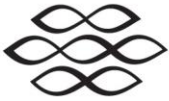
Eri kalastajaryhmät, matkailuyrittäjät ja kalastusoikeuden haltijat olivat valmiita esittämään omaan toimintaansa vaikuttavia kalastuksen säätelytoimia

Osa paikalla olijoista oli valmiita myös toimenpiteisiin, joilla kalastusta säädeltäisiin reaktiivisesti kesken kalastuskauden, mikäli jokeen nousevien lohien määrä jää tavoitetasoa pienemmäksi. Tämä vaatisi isompaa muutosta nykyiseen kalastussääntöön. Osallistujat olivat yksimielisiä siitä, että reaktiivisten säätelytoimien yksityiskohdat ja käytännöt tulisi kuitenkin sopia hyvissä ajoin ennen kalastuskauden alkua, jotta yrittäjät, lupamyyjät ja muut toiminnan harjoittajat voivat tiedottaa asiakkaitaan mahdollisista muutoksista ennakkoon. Myös kalastusoikeuden omistajien mahdollisuudet kalastuksen järjestämisessä ja itse lohenkalastuksessa puhuttivat.

”Oli rohkaisevaa huomata, että eri kalastajaryhmät, matkailuyrittäjät ja kalastusoikeuden haltijat olivat valmiita esittämään omaan toimintaansa vaikuttavia kalastuksen säätelytoimia. Tämä antaa kalastushallinnon edustajille hyvät eväät lähteä keskustelemaan ensi vuoden kalastussäännöistä ja yleisemmin kalastuksen järjestämistarpeista”, totesi Pohjois-Suomen kalatalouspäällikkö Jermi Tertsunen.

Tarvitaan vuoropuhelua eri intressiryhmien välille lisää

Seminaariin toisena päivänä kerättiin myös ideoita ja evästeitä laajempaan kalastuksen ja sen järjestämisen kehittämishankkeeseen Tornionjoella ja siihen liittyvillä merialueilla. Yleisenä havaintona todettiin, että eri intressiryhmien välistä keskustelua maiden välillä on toistaiseksi ollut aivan liian vähän, minkä seurauksena perustelut maiden välisiin poikkeaviin käytäntöihin kalastuksen järjestämisessä ovat jääneet epäselviksi.

Seminaariin osallistujat näkivät tilausta yhteisesti toteutettavalle kehityshankkeelle, jonka tarkoituksena on tarkastella ja edistää kalastuksen järjestelyä laajemmalti tulevaisuudessa ja lisätä vuoropuhelua. Hankkeen keskiössä olisi Tornionjoki, mutta tarvetta nähtiin myös muiden tärkeimpien Perämerien jokien ja merialueen huomioimiseksi. Hankevalmistelua tullaan jatkamaan nyt saatujen ajatusten ja toiveiden pohjalta.

ELY-keskuksen ohella tilaisuutta rahoittivat Muonion kunta sekä Tornion-Muonionjoen ja rannikon kalatalousalue